

Grażyna Fijałkowska

Kraków, 24 października 2011

Radna Miasta Krakowa

Radna Dzielnicy XII Bieżanów- Prokocim

KANCELARIA RADY MIASTA I DZIELNIC KRAKOWA SEKRETARIAT	
wpłynęło dnia:	2011 -10- 25
Nr	
Podpis	

Interpelacja

Wnioskuje o przeniesienie kwoty 100 000 tyś. zł przeznaczonych na stworzenie projektu adaptacji budynku dawnego Składu Solnego przy ul. Na Zjeździe na cele działalności obecnego Domu Historii Podgórze (przyszłego Muzeum Podgórze) na cel stworzenia planu adaptacji parteru budynku przy ul. Limanowskiego 13 (docelowo całego budynku wraz z podwórkiem)

Budynek przy Limanowskiego 13 jest jednym z najstarszych budynków na terenie tzw. Starego Podgórze, wzniesiony w okresie tworzenia Wolnego Królewskiego Miasta Podgórze w XIX w. prawdopodobnie jako jeden z kilkunastu zajazdów, z charakterystyczną szeroką bramą i sienią przejazdową. Ma wspaniałą eklektyczną elewację, która obecnie znajduje się w fatalnym stanie, - znikają elementy rzeźbiarskie, dekoracyjne, kruszą się pilastry kolumn, a w wyniku zawilgocenia ścian zawilgocenie ścian w budynek jest zagrzybiony. Od strony podwórza budynek posiada wspaniałą, charakterystyczną dla Podgórze drewnianą werandę. Jest to po Składzie Solnym idealne miejsce na działalność Domu Historii Podgórze, który mógłby zostać kolejnym po Muzeum Nowej Huty, Domu Zwierzynieckim dzielnicowym oddziałem Muzeum Historycznego Miasta Krakowa (Dom Historii Podgórze był pierwszym w historii Krakowa muzeum dzielnicy) i opowiadać o historii Podgórze i jego mieszkańców nie tylko w kontekście Starego, ale i Nowego Podgórze – prawobrzeżnego Krakowa. Wszak mieszkańcy miasta najpierw czują bliski związek z dzielnicą, w której mieszkają, a dopiero potem czują się mieszkańcami dużego organizmu miejskiego jakim jest Kraków.

Budynek przy Limanowskiego 13 jest zamieszkały przez tzw. lokatorów z przydziału oraz osoby, które wykupiły mieszkania od zarządu Budynków Komunalnych - takich lokali jest 4. Na parterze nie ma tej sytuacji – jest jeden pustostan, następnie mieszkanie zajmowane przez lokatora z nakazem eksmisji, kolejne pomieszczenie (najbardziej reprezentacyjne) zajmuje Galeria „Rękawka” (Domu Kultury „Podgórze”), a z nią sąsiaduje rodzina Romów, którzy również są lokatorami z przydziału.

I piętro budynku zajmują tak lokatorzy jak i właściciele mieszkań (właściciele gotowi są na zamianę mieszkań). Poddasze, w części zaadoptowane na mieszkanie jest w rękach lokatora wynajmującego tę przestrzeń od ZBK.

Jaki jest związek pomiędzy budynkiem przy Limanowskiego 13, a Domem Historii Podgórza

W budynku - zajmując powierzchnię 2 pokojowego mieszkania około 60 m² od ponad 9 lat działa w trudnych warunkach Dom Historii Podgórza. Na 60 m znajduje się przestrzeń wystawowa, biuro, które jest jednocześnie magazynem i archiwum oraz toaleta.

Podgórze – miasto o ponad dwustuletniej bogatej i tragicznej nie ma odpowiedniego miejsca na gromadzenie swojej przeszłości. Zarzutem kierowanym w stosunku do muzealnych planów placówki jest „brak eksponatów”. Jest to zarzut nieprawdziwy, wynikający z nieznamomości działalności placówki i warunków jej funkcjonowania.

Pomimo tego udało się w ciągu tych dziewięciu lat zgromadzić wyjątkowe muzealia świadczące o przeszłości Podgórza. W posiadaniu Domu Historii Podgórza znajduje się m. in. biurko ostatniego burmistrza Podgórza Franciszka Maryewskiego, odznaczenie Radnego Miasta Podgórza, kolekcja dawnych pocztówek z widokami Podgórza, archiwalnych fotografii, winiet i rachunków z podgórskich zakładów przemysłowych i wiele innych, których dalsze gromadzenie, możliwości udostępnienia publiczności i wreszcie niezbędnej konserwacji w obecnych warunkach nie są możliwe – ze względu na brak miejsca, warunków i personelu.

Dom Historii Podgórza od dawna planuje zorganizowanie akcji publicznej zbiórki eksponatów wspomnień mówionych pisanych w celu stworzenia archiwum mówionego, filmowego, działania te wstrzymuje brak miejsca i odpowiednich warunków na przechowywanie zebranych eksponatów, i dokumentów (wilgoć, brak odpowiednich zabezpieczeń alarmowych, brak powierzchni magazynowej itd.) Ponadto znakomite muzealia ilustrujące historię Podgórza, a które mogłyby zapełnić niejedną ekspozycję posiada w swoim archiwum Muzeum Historyczne Miasta Krakowa oraz Archiwum państwowe w Krakowie.

Do Domu Historii Podgórza trudno jest trafić. Schowany w zaniedbanej bramie, do której aby wejść trzeba siłować się z wąskimi drzwiami, a następnie uważać aby nie trafić na stan przypominający miejski szalet. Na odwiedzenie tego muzeum nie ma szans osoba niepełnosprawna, a czasem po wejściu do zanieczyszczonej sieni pełnosprawna nie ma już ochoty.

Wykłady odbywają się w Sali, która może pomieścić max. 15 osób, a chętnych jest zawsze dużo więcej - stoją wtedy we wspólnym korytarzu kamienicy i nie mają możliwości czynnego uczestniczenia w wykładzie.

Lekcja muzealna dla młodzieży odbywają się w skrajnie trudnych warunkach. Dzieci i młodzież przychodząca na lekcje nie mieszczą się w Sali, w której ma miejsce ekspozycja, nie ma też mowy o zorganizowaniu jakiegokolwiek formy pisanej czy konkursowej w salach Domu Historii – nie pozwala na to przede wszystkim brak miejsca i brak zaplecza. (w przerwach podczas warsztatów nie ma możliwości przygotowania dla dzieci np. herbaty, nie ma odpowiednich warunków sanitarnych).

W salach – dwóch małych pokojach nie ma miejsca na szatnię, na przechowywanie sprzętu technicznego, który każdorazowo trzeba przywozić z Domu Kultury co utrudnia sprawna organizację a tym samym sprawne funkcjonowanie Domu Historii. Nie ma miejsca na ustawienie niezbędnego sprzętu technicznego – nawet kserokopiarki.

Podczas prelekcji sprzęt multimedialny musi być trzymany dosłownie na kolanach, gdyż ustawiony w każdym innym miejscu przeszkadza w prowadzeniu wykładu, zasłaniając obraz, zabierając miejsce.

Ta sama sytuacja dotyczy wszystkich innych sfer życia, zakłócając i uniemożliwiając rozwój i sprawne funkcjonowanie placówki, uniemożliwiając jej rozwój w każdej niemal sferze działalności wspierane przez deficyty osobowe - Dom Historii zatrudnia jedną osobę na stanowiskach: archiwisty, grafika, plastyka, kustosza, sprzątacza, edukatora, przewodnika, kuratora itd. W związku z powyższą sytuacją Dom Historii Podgórze jest zmuszony działać w trybie „muzeum rozproszonego” choć i tak w upośledzonym zakresie.

Dom Historii Podgórze powinien być wizytówką prawobrzeżnego Krakowa nie tylko dla coraz liczniej zaglądających tu turystów zagranicznych, ogromnej liczby młodzieży z Izraela, mieszkańców Podgórze którzy poszukują w salach Domu Historii swojej tożsamości, historii swojej rodziny. Ze względu na brak miejsca, brak możliwości gromadzenia eksponatów, brak Ciała Zarządzającego decydującego o kształcie rozwoju, nabywaniu muzealiów, profilu kolekcji mogą korzystać z wiedzy gromadzonej w wielkim trudzie w znikomym procencie i mało interesującej formie, bo na inną (projekcje filmów, spotkania, prezentacje fotografii, dokumentów mówionych) nie pozwalają warunki tak techniczne, powierzchniowe jak i osobowe.

Podczas swojej blisko dziesięcioletniej historii Dom Historii zorganizował lub był współorganizatorem kilkunastu imprez plenerowych – od wystaw plenerowych po coroczne Podgórskie Dni Otwartych Drzwi, w których każdego roku bierze udział około dwa tysiące osób.

Zorganizował wystawę w sali im. Dietla w magistracie na Placu Wszystkich Świętych z okazji Dni Magistratu, imprezy związane z aktywizacją podgórskich podwórek we współpracy z Kancelarią Prezydenta Krakowa – uroczyste obchody 90. Rocznicy wyzwolenia Krakowa z rąk zaborców (wystawa i przedstawienie teatralne), blisko 80 wystaw, kilkanaście wykładów, prelekcji, promocji książek i kilkadziesiąt wycieczek dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych, warsztaty dla nauczycieli i wiele innych. Wiele z tych imprez ma charakter niekonwencjonalny i oryginalną formułę przyciągającą nie tylko ludzi zainteresowanych historią, ale przede wszystkim ludzi młodych dając im poczucie przynależności i dumy ze swojej dzielnicy, dzięki czemu ochoczo włączają się w prace przygotowawcze do każdej imprezy.

Współpracuje stale m.in. z: Muzeum Inżynierii Miejskiej, Politechniką Krakowską Akademią Górniczo-Hutniczą Muzeum Historii Fotografii, Muzeum Historycznym Miasta Krakowa, Archiwum Państwowym w Krakowie, Cricoteką.

Czym dla podgórze jest Dom Historii, niech świadczy konkurs Dziennika Polskiego i radio Kraków na osiągnięcia dzielnic minionego dwudziestolecia. Dzielnica XIII – Podgórze wytypowała powstanie Domu Historii Podgórze jako swój sukces 20-lecia. Czym więc jeśli nie sukcesem i powinnością byłby powołanie do życia Muzeum Podgórze, stworzenie mu warunków rozwoju na przykład w strukturach Muzeum Historycznego Miasta Krakowa?

Obecny Dom Historii Podgórze ma plany, projekty i pomysły na to jak powinno wyglądać nowoczesne, atrakcyjne Muzeum Historii Podgórze. Chce spełniać rolę nie tylko edukacyjną, chce być dla Podgórze Domem, miejscem, do którego ciągle się wraca, któremu z ufnością powierza się rodzinne pamiątki, z którym każdy podgórzezanin czuje się związany i które jest atrakcyjne i czytelne dla turysty. Chce być wizytówką, ambasadorem dziejów Podgórze wśród napływającej do prawobrzeżnego Krakowa coraz większej ilości turystów, chce być miejscem, w którym mieszkańcy Podgórze odnajdą swoją tożsamość, które będzie definiowało Podgórze, będzie soczewką skupiającą społeczność lokalną.

Taką rolę mógłby pełnić Dom Historii Podgórze gdyby miał ku temu warunki. Takie mógłby jej zapewnić budynek przy Limanowskiego 13

CFj et Kd